

Záznam o provedení revize fyzického stavu staveb „stálých tlakově odolných úkrytů civilní ochrany“, dislokovaných na území ORP Kralupy nad Vltavou

Doba provedení revize: 2. 3. 2022 – 11. 3. 2022

Místo: Správní území ORP Kralupy nad Vltavou

Lokace:

- 1) bytové domy ve vlastnictví majitelů bytů
- 2) objekty ve vlastnictví města
- 3) školský objekt
- 4) výrobní objekty
- 5) prodejní organizace
- 6) dopravní organizace
- 7) Česká pošta

Revizi staveb „stálých tlakově odolných úkrytů civilní ochrany“ (dále STOÚ) provedla obec s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou na svém správním území ve smyslu § 15, odstavce 2), písmena g) zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů a s přihlédnutím k § 23, odstavci 2), písmenu d) a § 25, odstavci 2), písmenu f) zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Revizí STOÚ město Kralupy nad Vltavou pověřilo pana Jiřího Máchu, bývalého technického pracovníka okresního štábu civilní ochrany a odboru obrany a ochrany OkÚ v Mělníku.

Ve správním území ORP Kralupy nad Vltavou se nachází celkem 33 staveb STOÚ, z toho 30 na území města, 3 mimo město.

Z uvedených 30 STOÚ je 14 staveb v bytových domech spoluvlastníků bytových jednotek, 1 stavba v bytovém domě v majetku města, 8 staveb v majetku podniku Synthos Kralupy a.s., 1 stavba v majetku ORLEN Unipetrol a.s. (areál rafinérie), 1 stavba v majetku České pošty-pobočky Kralupy nad Vltavou, 1 stavba v objektu bývalé restaurace Vltava Kralupy nad Vltavou – Lobečku (majitel město Kralupy nad Vltavou, nájemce p. Fučík), 1 stavba v majetku Montako s.r.o. (býv. majitel Vodárny Kladno- Mělník), 1 stavba v majetku Středočeského kraje, Zborovská 81/11, Praha-Smíchov (učiliště Lobeček), 1 stavba v majetku Správy železnic s.o. (úkryt pod hlavní nádražní budovou) a 1 stavba v majetku Českých drah (úkryt pod objektem býv. Sdělovací a zabezpečovací distance v Podhájí).

3 stavby STOÚ, dislokované mimo město Kralupy nad Vltavou, se nacházejí v objektu D 8 - Park Logistik a.s. Nelahozeves (2 úkryty) a ČEZ Distribuce a. s., rozvodna Veltrusy (1 úkryt).

Úkryt pod budovou nemocnice Kralupy nad Vltavou byl v minulosti městem zrušen a provedena zde rekolaudace na sklepy. Nicméně – jedná se o poměrně rozsáhlé a stavebně zesílené prostory, které by rovněž bylo možno, v případě jejich vyklizení, jako ukrytí proti konvenčním zbraním využít.

Podle §10 odst. 5), písm. i) Zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (Zákon o IZS) vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany a staveb dotčených požadavky civilní ochrany v kraji Hasičský záchranný sbor kraje.

Všechny stavby stálých tlakově odolných úkrytů i stálých protiradiačních úkrytů měly v minulosti svá evidenční čísla a byly vedeny v celostátní evidenci těchto zařízení civilní ochrany, určených převážně pro ochranu obyvatelstva. Každý úkryt měl své krytové družstvo, (u bytových domů složené z obyvatel domu), vycvičené ve zpohotovení a provozu úkrytu, zejména v obsluze filtroventilačního zařízení.

HZS ČR postupně, zejména v období kolem roku 2010, všechny tyto stavby z celostátní evidence vyřadil, čímž se zbavil povinnosti podílet se na jejich údržbě a povinnosti provádění kontrol jejich provozuschopnosti. O vyřazení STOÚ z evidence vydal potvrzení jak příslušnému ORP, tak i majitelům staveb s dislokovanými úkryty. Toto potvrzení bylo, převážně z neznalosti, majiteli zvláštních staveb CO okamžitě zneužito jako doklad o „zrušení úkrytu“, což bylo v rozporu jak se skutečností, tak i se stavebním zákonem. To však nebránilo majitelům staveb STOÚ v tom, aby se o tyto stavby přestali starat a v některých případech (viz skutečnosti, zjištěné revizí) i v naprosté devastaci jak vnitřního zařízení, tak i vlastní ochranné stavby jako takové.

Závěr revize:

Ze 33 stálých tlakově odolných úkrytů ve správním území ORP Kralupy nad Vltavou, bylo prohlédnuto 32, do 1 úkrytu (teplárna Synthos) nebyl umožněn vstup.

Z revidovaných 32 STOÚ lze okamžitě použít proti ZHN i konvenčním zbraním pouze 1 úkryt (malý úkryt pod rozvodnou ČEZ Ve Veltrusích). 3 úkryty (Dr.E.Beneše 557, Vrchlického 703 a Dr.E.Beneše 603) by bylo možno proti ZHN použít v poměrně krátkém čase (zapojení elektřiny, osazení těsnění, kompletace KF, vyklizení). 16 úkrytů by bylo možno proti ZHN použít pouze po dodání kolektivních filtrů, osazení poškozeného nebo chybějícího těsnění tlakových prvků, revizích soustrojí filtroventilace a různých menších, nebo větších opravách.

12 úkrytů je natolik poškozených, nebo i zdevastovaných, že byly vyhodnoceny jako nepoužitelné proti účinkům ZHN. Nejhorší situace je, dle předpokladu, u úkrytů v bytových domech, prodaných v minulosti do soukromého vlastnictví.

Všechny stálé tlakově odolné úkryty mají zesílenou stavební konstrukci. Lze tedy konstatovat, že všechny tyto zvláštní stavby civilní ochrany by bylo možno úspěšně využít proti zbraním konvenčního charakteru. Předpokladem však je jejich včasné vyklizení a provedení úklidu. Problematické by bylo uvolnění úkrytu v tom případě, kdy je zčásti zastavěn zabudovanými sklepními kójem, ve kterých je předpoklad dalšího skladovaného materiálu.

Doporučení:

Doporučuji svěřt všechny kolektivní filtry KF-100, které ještě jsou v některých úkrytech bytových domů a uskladnit je centrálně ve skladu města. V případě potřeby je dodat tam, kde je úkryt funkční, prázdný (nebo s minimálním množstvím skladovaného materiálu) a využitelný pro ukrytí obyvatel. Příklad – bývalá restaurace Vltava, kde jsou filtry doslova zaházené různým materiálem a hrozí jejich znehodnocení, nebo zanikající učiliště Lobeček, kde je STOÚ díky odstranění tlakových dveří naprosto nefunkční a filtry jsou zde zbytečné. Důvodem doporučení je zejména současná cena filtrů KF-100, která se pohybuje, podle informace odborné firmy, kolem 70.000 Kč za 1 kus.

Vysvětlivky zkratk:

STOÚ – stálý, tlakově odolný úkryt

SPRÚ – stálý protiradiační úkryt (ve správním území ORP Kralupy nad Vltavou není evidován)

FVZ – filtroventilační zařízení úkrytu (soustrojí filtroventilace, protitlakové uzávěry, prachové filtry, rozvody vzduchu)

KF – kolektivní filtr (obvykle KF-100) v bedně (starší typ), nebo laťovém obalu (novější typ)

ZHN – zbraně hromadného ničení (jaderné zbraně, bojové otravné látky, bojové bakteriologické prostředky)

Zpracoval:

15. 3. 2022

Jiří Mácha

krizové řízení a civilní ochrana

tel. 720 512 750

e-mail: jiri.macha@centrum.cz